

z dnia 10 listopada 2022 r.

w sprawie zmian budżetu gminy na rok 2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2022 poz. 559)

**Rada Gminy Wiązownica
uchwala, co następuje:**

§ 1. 1. W dochodach budżetowych wprowadza się następujące zmiany :

Dział Rozdział Paragraf	Nazwa (działu, rozdziału, paragrafu)	Zwiększenia	Zmniejszenia	w tym zadania zlecone	
				Zwiększenia	Zmniejszenia
926	KULTURA FIZYCZNA		10 000,00		
92601	Obiekty sportowe		10 000,00		
	<i>- dochody bieżące</i>				
2440	Dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych		10 000,00		
	<i>-Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Fundusz Sprawiedliwości „Zakup sprzętu sportowego i wyposażenia dla Klubów Sportowych : KS Piwoda 5 000,00 KS Wiązownica 5 000,00</i>				
754	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	10 000,00			
75495	Pozostała działalność	10 000,00			
	<i>- dochody bieżące</i>				
2440	Dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych	10 000,00			
	<i>-Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Fundusz Sprawiedliwości „Zakup sprzętu sportowego i wyposażenia dla Klubów Sportowych : KS Piwoda 5 000,00 KS Wiązownica 5 000,00</i>				
852	POMOC SPOŁECZNA		4 400 280,00		
85295	Pozostała działalność		4 400 280,00		
	<i>- dochody bieżące</i>				

2180	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID - 19		4 400 280,00		
853	POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	5 126 010,00			
85395	Pozostała działalność	5 126 010,00			
	<i>- dochody bieżące</i>				
2180	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID - 19	5 126 010,00			
900	GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	163 121,03			
90001	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	150 000,00			
	<i>- dochody majątkowe</i>				
6299	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin , powiatów (związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów) samorządów województw , pozyskanych z innych źródeł	150 000,00			
90004	Utrzymanie zieleni w miastach i gminach	13 121,03			
	<i>- dochody bieżące</i>				
2460	Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	13 121,03			
Razem		5 299 131,03	4 410 280,00		

- ŚR - V.946.8.1.2022 z dnia 28.10.2022 r. Wojewody Podkarpackiego

- ŚR – V.946.2.3.2022 z dnia 31.10.2022.r. Wojewody Podkarpackiego

- Numer dotacji Nr 8988/2022/OP/R/D z dnia 18.10.2022 r. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

2. W wydatkach budżetowych wprowadza się następujące zmiany:

Dział Rozdział Paragraf	Nazwa (działu, rozdziału, paragrafu)	Zwiększenia	Zmniejszenia	w tym zadania zlecone	
				Zwiększenia	Zmniejszenia

700	GOSPODARKA MIESZKANIOWA	10 000,00			
70005	<i>Gospodarka gruntami i nieruchomościami</i>	<i>10 000,00</i>			
	<i>- wydatki majątkowe</i>				
6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	10 000,00			
	- budowa wiaty gospodarczej z przeznaczeniem do przechowywania sprzętu				
750	ADMINISTRACJA PUBLICZNA	20 000,00			
75075	<i>Promocja jednostek samorządu terytorialnego</i>	<i>20 000,00</i>			
	<i>- wydatki bieżące</i>				
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	20 000,00			
754	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWOŻAROWA	10 000,00			
75495	<i>Pozostała działalność</i>	<i>10 000,00</i>			
	<i>- wydatki bieżące</i>				
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	10 000,00			
801	OŚWIATA I WYCHOWANIE	30 000,00			
80101	<i>Szkoły podstawowe</i>	<i>30 000,00</i>			
	<i>- wydatki majątkowe</i>				
6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	30 000,00			
	- budowa ogrodzenia przy Szkoie podstawowej w Wiązownicy				
852	POMOC SPOŁECZNA	4 400 280,00			
85295	<i>Pozostała działalność</i>	<i>4 400 280,00</i>			
	<i>- wydatki bieżące</i>				
3110	Świadczenia społeczne		4 314 000,00		
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników		10 000,00		
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne		3 200,00		
4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy		400,00		
4170	Wynagrodzenia bezosobowe		6 304,00		
4210	Zakup materiałów i wyposażenia		36 376,00		
4300	Zakup usług pozostałych		30 000,00		
853	POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	5 126 010,00			
85395	<i>Pozostała działalność</i>	<i>5 126 010,00</i>			
	<i>- wydatki bieżące</i>				

3110	Świadczenia społeczne	5 025 500,00			
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	16 926,00			
4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	400,00			
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	4 200,00			
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	12 608,00			
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	36 376,00			
4300	Zakup usług pozostałych	30 000,00			
900	GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	163 121,03	160 000,00		
<i>90004</i>	<i>Utrzymanie zieleni w miastach i gminach</i>	<i>13 121,03</i>			
	<i>- wydatki bieżące</i>				
4300	Zakup usług pozostałych	13 121,03			
<i>90005</i>	<i>Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu</i>	<i>150 000,00</i>	<i>160 000,00</i>		
	<i>- wydatki majątkowe</i>				
6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych		160 000,00		
	<i>- odnawialne źródła energii na budynkach użyteczności publicznej</i>				
6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych <i>- Odnawialne źródła energii</i>	150 000,00			
921	KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	100 000,00			
<i>92109</i>	<i>Domu i ośrodki kultury , świetlice i kluby</i>	<i>90 000,00</i>			
	<i>- wydatki bieżące</i>				
2480	Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury	90 000,00			
<i>92120</i>	<i>Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami</i>	<i>10 000,00</i>			
	<i>- wydatki bieżące</i>				
2720	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych przekazane jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych	10 000,00			
	<i>- Parafia Rzymsko Katolicka w Ryszkowej Woli – wykonanie prac</i>				

	<i>renowacyjnych kościoła w Ryszkowej Woli</i>				
926	KULTURA FIZYCZNA		10 000,00		
92601	Obiekty sportowe		10 000,00		
	- wydatki bieżące				
4210	Zakup materiałów i wyposażenia		10 000,00		
	Razem	5 459 131,03	4 570 280,00		

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wiązownica

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy Wiązownica

Krzysztof Socala

z dnia 10 listopada 2022 r.

**w sprawie zatwierdzenia "Planu Odnowy Miejscowości
Ryszkowa Wola na lata 2022-2029"**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2022.559 t.j. z dnia 2022.03.09), Rada Gminy Wiązownica uchwala co następuje:

- § 1. Zatwierdza się "Plan Odnowy Miejscowości Ryszkowa Wola na lata 2022-2029 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Wiązownica

Krzysztof Socala

Plan Odnowy Miejscowości Ryszkowa Wola na lata 2022-2029

Spis Treści

WPROWADZENIE	3
DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ MIEJSCOWOŚCI RYSZKOWA WOLA	3
2.1 Charakterystyka miejscowości na tle Gminy Wiązownica	3
2.2 Demografia	6
2.3 Rys historyczny miejscowości	7
2.4 Zasoby przyrodnicze i krajobrazowe	8
2.5 Sfera społeczna	9
Rynek pracy i bezrobocie	9
Pomoc społeczna	10
Edukacja i sport	11
Ochrona zdrowia	11
Bezpieczeństwo publiczne	12
Dziedzictwo kulturowe	12
2.6 Sfera gospodarcza	13
2.7 Infrastruktura komunalna i techniczna	14
Budownictwo	14
Infrastruktura techniczna	14
Sieć wodociągowa	14
Sieć kanalizacyjna	14
Sieć gazowa	16
Gospodarka odpadami	16
2.8 Turystyka i rekreacja	16
2.9 Transport i komunikacja	16
PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI	18
ANALIZA ZASOBÓW	18
3.1 Mocne strony:	18
3.2 Słabe strony:	18
3.3 Szanse:	19
3.4 Zagrożenia:	19
WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI	20
CELE STRATEGII DZIAŁANIA	20

WPROWADZENIE

Plan Odnowy Miejscowości Ryszkowa Wola jest opracowaniem strategicznym, określającym kierunki społeczno – gospodarczego rozwoju miejscowości oraz warunki niezbędne do zapewnienia tegoż rozwoju. Jest dokumentem niezbędnym do ubiegania się przez Gminę Wiązownica środki finansowe z funduszy strukturalnych na realizację zadań inwestycyjnych w miejscowości Ryszkowa Wola z Programu Rozwój Obszarów Wiejskich na lata 2022-2029 w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”. Obszarem realizacji Planu Odnowy Miejscowości Ryszkowa Wola jest teren tejże miejscowości obejmujący lata 2022-2029.

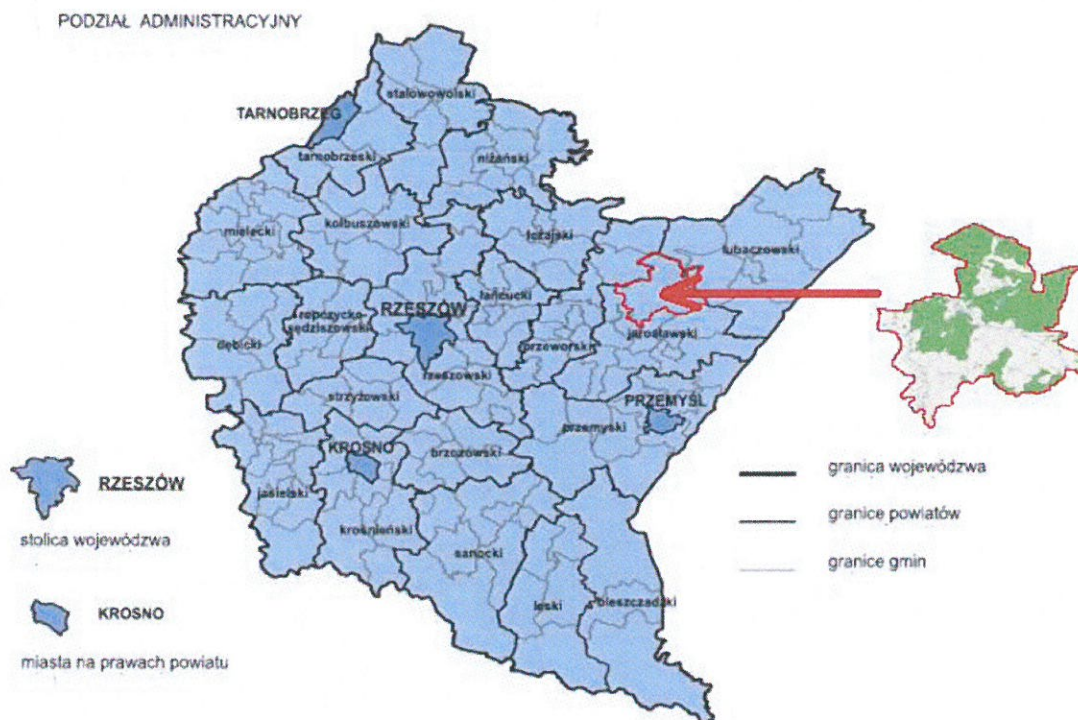
Podstawą do opracowania niniejszego opracowania była dokumentacja i analiza przeprowadzona przez pracowników Urzędu Gminy oraz konsultacje społeczne z mieszkańcami miejscowości oraz przedstawicielami najważniejszych środowisk społecznych i gospodarczych działającymi na jej terenie.

DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ MIEJSCOWOŚCI RYSZKOWA WOLA

2.1 Charakterystyka miejscowości na tle Gminy Wiązownica

Gmina Wiązownica jest gminą wiejską położoną we wschodniej części województwa podkarpackiego, w Kotlinie Sandomierskiej. Stanowi jedną z jedenastu gmin powiatu jarosławskiego. Powierzchnia gminy wynosi 245 km² (24 398 ha) i jest największą gminą powiatu jarosławskiego, zajmując 23,71% jego powierzchni. Powierzchnię gminy Wiązownica w 45 % stanowią użytki rolne oraz 48 % lasy. Administracyjnie gmina Wiązownica należy do powiatu jarosławskiego, wchodzącego w skład województwa podkarpackiego.

Mapa 1 Położenie Gminy Wiązownica na tle Województwa Podkarpackiego

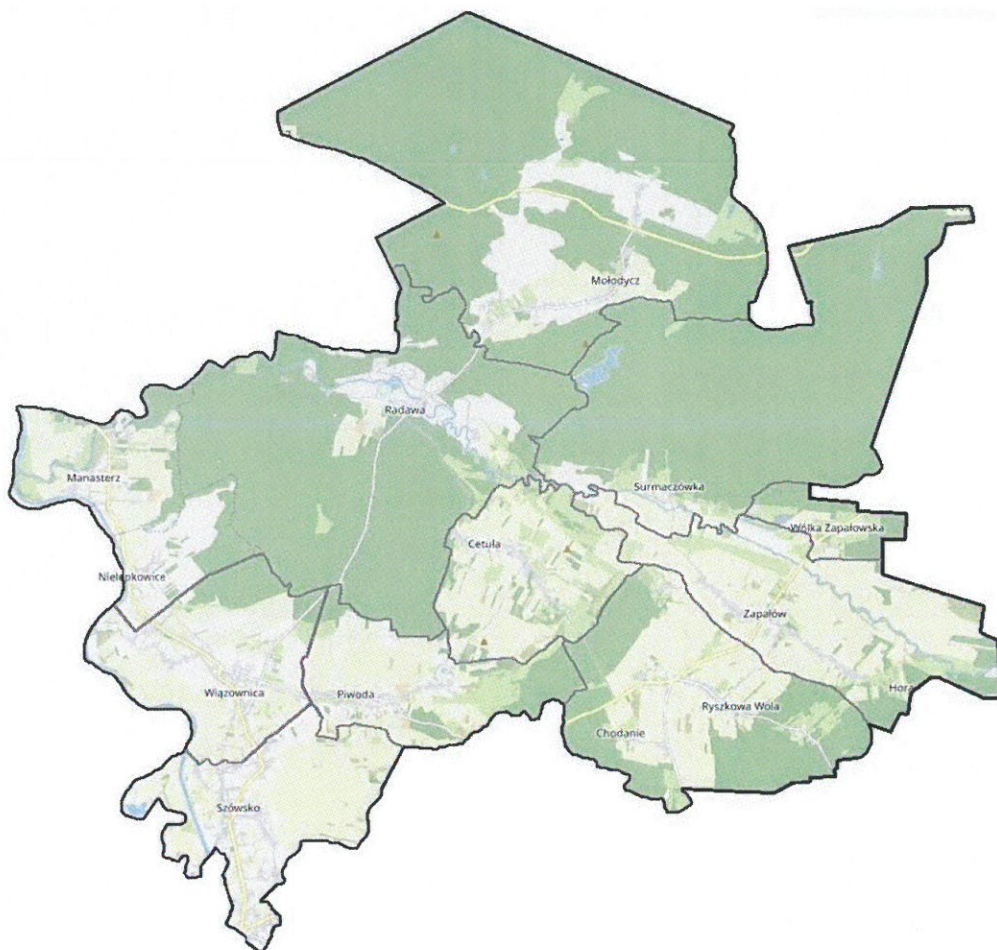
Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy z <http://rzeszow/stat.gov.pl>

W skład Gminy Wiązownica wchodzi:

- Cetuła o powierzchni 1 287,20 ha,
- Manasterz o powierzchni 951,12 ha,
- Mołodycz o powierzchni 5 061,98 ha,
- Nielepkowice o powierzchni 547,63 ha,
- Piwoda o powierzchni 1 230,73 ha,
- Radawa o powierzchni 3 991,07 ha,
- Ryszkowa Wola o powierzchni 2 246,16 ha,
- Surmaczówka o powierzchni 3 647,39 ha,
- Szówsko o powierzchni 1 516,46 ha,
- Wiązownica o powierzchni 1 497,52 ha,
- Wólka Zapałowska o powierzchni 353,29 ha,
- Zapałów o powierzchni 2 068,27 ha.

Największą powierzchnię zajmuje sołectwo Mołodycz – 20,75%, natomiast najmniejszym sołectwem gminy jest Wólka Zapałowska – 1,45% powierzchni gminy.

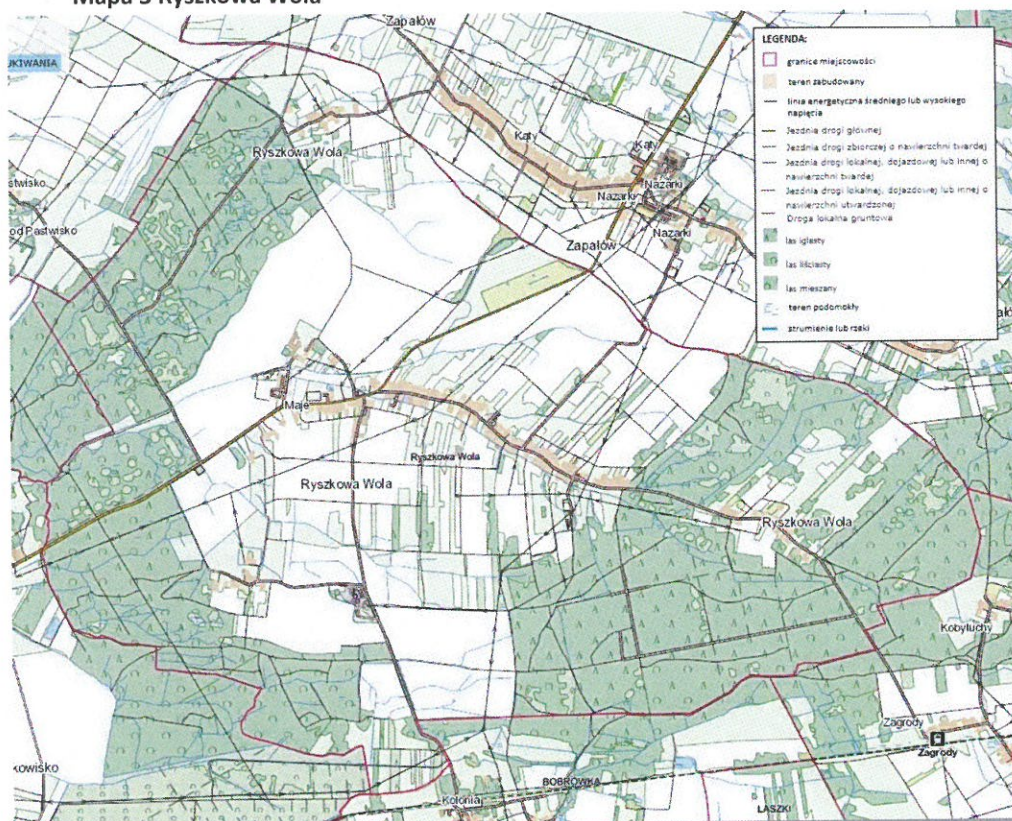
Załącznik do Uchwały nr LVII/417/2022
W sprawie zatwierdzenia
„Planu Odnowy Miejscowości Ryszkowa Wola na lata 2022-2029”.
Mapa 2 Gmina Wiązownica z podziałem na okręgi administracyjne

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://openstreetmaps.org>

Sołectwo Ryszkowa Wola zajmuje pod względem powierzchni 4 miejsce w gminie.

Mapa 3 Ryszkowa Wola

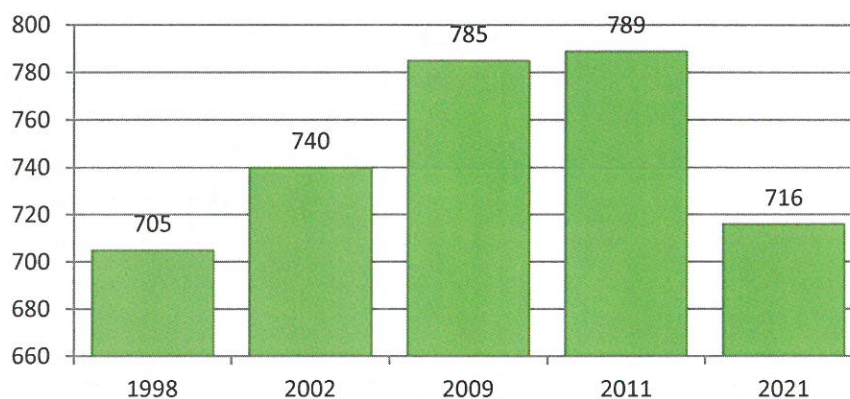
Źródło: opracowanie własne na podstawie geoportal.org

Integralne części wsi Ryszkowa Wola to:

- Chodanie,
- Górki,
- Maje,
- Pochodaje

2.2 Demografia

W roku 2021, według GUS, wieś Ryszkowa Wola liczyła 716 mieszkańców, z czego 51,7% stanowią kobiety, a 48,3% mężczyźni. Stanowi to 6,1 % populacji gminy Wiązownica wynoszącej w 2021 roku 11 751 osób. W latach 1998-2021 liczba mieszkańców wzrosła o 1,6%. Współczynnik feminizacji we wsi wynosi 107 i jest porównywalny do współczynnika feminizacji dla województwa podkarpackiego oraz porównywalny do współczynnika dla całej Polski.

Tabela 1 Populacja wsi Ryszkowa Wola w latach 1998-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie NSP GUS 2021

2.3 Rys historyczny miejscowości

Ryszkowa Wola – miejscowość została założona jako prywatna wieś szlachecka, położona w województwie ruskim, w 1739 roku należała wraz z folwarkiem do klucza Jarosław Lubomirskich. We wsi znajduje się dawna Cerkiew zbudowana w latach 1893–97 w miejscu starszej, drewnianej, kosztem księcia Witolda Czartoryskiego. Konsekwrowana w 1897. Parafia należała do dekanatu jarosławskiego. Po 1947 opuszczona cerkiew została przejęta przez kościół rzymsko-katolicki i pełni funkcję kościoła parafialnego Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Ryszkowej Woli.

Zdjęcie 1 Kościół p.w. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Ryszkowej Woli.

Źródło: <http://gogolow.republika.pl/kaplica.htm>

2.4 Zasoby przyrodnicze i krajobrazowe

Obszar sołectwa leży w obszarze należącym do Karpat, w obrębie Doliny Dolnego Sanu należących do makroregionu kotliny sandomierskiej, na Pogórzu Rzeszowskim, zaliczanym do krakowsko-sandomierskiego regionu klimatycznego, o średniej temperaturze rocznej 7,5°C. Izotermy stycznia wahają się od 3,5 do 4,0°C, a izoterma lipca wynosi około 18°C. Pokrywa śniegowa zalega od 75 do 90 dni. Przewaga cyrkulacja powietrza z sektora wschodniego i północno-wschodniego. Średni opad roczny wynosi około 630 mm, z czego na okres letni przypada 60-63 % opadu. Okres wegetacyjny jest stosunkowo długi, trwający przeciętnie 224 dni w roku od 29 marca do 9 listopada.

Większość obszaru wsi zajmują tereny zalesione lasem mieszanym. Dominuje sosna. Według danych Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody (CRFOP) z dnia 30.06.2017 na obszarze wsi Ryszkowa Wola znajduje się 15 form ochrony przyrody.

Formy ochrony przyrody we wsi Ryszkowa Wola:

- Pomnik przyrody, skupisko ok. 200 letnich drzew przy drodze do dawnego dworu,
- Bagno Dolina stanowiący użytek ekologiczny o pow. 0,85 ha,
- Bagno Kiszka stanowiący użytek ekologiczny o pow. 1,67 ha,
- Bagno Lusterko stanowiący użytek ekologiczny o pow. 0,6 ha,
- Bagno Mordercze stanowiący użytek ekologiczny o pow. 0,92 ha,
- Bagno Olchowiec stanowiący użytek ekologiczny o pow. 0,46 ha,
- Bagno Pochodaje stanowiący użytek ekologiczny o pow. 1,67 ha,
- Bagno Wiklinowe stanowiący użytek ekologiczny o pow. 0,83 ha,
- Bagno Chodaniowe stanowiący użytek ekologiczny o pow. 0,58 ha,
- Bagno Graniczne stanowiący użytek ekologiczny o pow. 1,68 ha,
- Bagno Kręglak stanowiący użytek ekologiczny o pow. 1,34 ha,
- Bagno Moczary stanowiący użytek ekologiczny o pow. 0,58 ha,
- Bagno naroże stanowiący użytek ekologiczny o pow. 0,64 ha,
- Bagno Piwodzkie stanowiący użytek ekologiczny o pow. 0,26 ha,
- Bagno Sokołowskie stanowiący użytek ekologiczny o pow. 0,6 ha.

Mapa 2 Formy ochrony przyrody we wsi Ryszkowa Wola

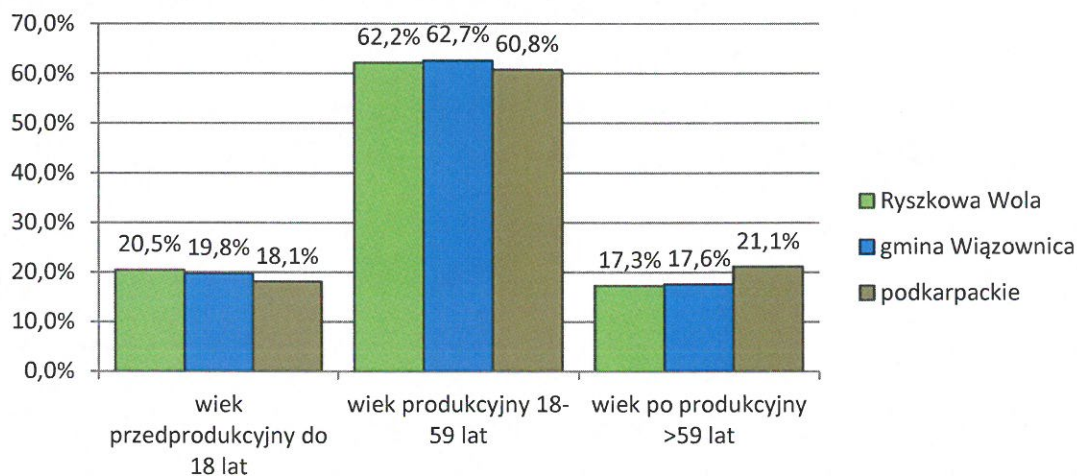
Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://openstreetmaps.org>

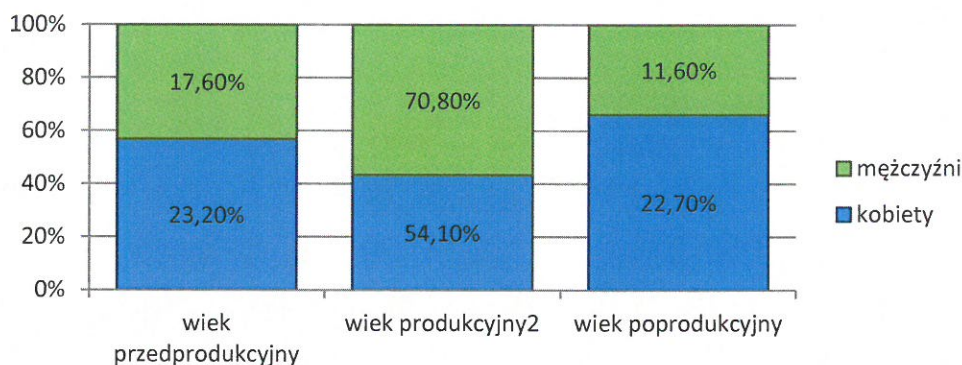
2.5 Sfera społeczna

Rynek pracy i bezrobocie

W roku 2021, 62,2% mieszkańców wsi Ryszkowa Wola było w wieku produkcyjnym, 20,5% w wieku przedprodukcyjnym, a 17,3% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Wykres 2 Struktura ludności Ryszkowej Woli według ekonomicznych grup wiekowych

Wykres 3 Struktura ludności Ryszkowej Woli według ekonomicznych grup wiekowych pod względem płci

Źródło: opracowanie własne na podstawie NSP GUS 2021

Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada we wsi Ryszkowa Wola 60,9 osób w wieku nieprodukcyjnym. Ten wskaźnik obciążenia demograficznego jest więc nieznacznie mniejszy od wskaźnika dla województwa podkarpackiego oraz znacznie mniejszy od wskaźnika obciążenia demograficznego dla województwa podkarpackiego który wynosi 64,9 osób oraz całej Polski wynoszący 69,0 osób.

Pomoc społeczna

Działania z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy Wiązownica realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiązownicy.

Głównym celem działań Ośrodka jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, doprowadzenie osób i rodzin do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem, a także zapobieganie powstawaniu nowych problemów społecznych rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej, organizowanie pracy z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, które zamieszkują na terenie gminy Wiązownica, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji. Ośrodek wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia tych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka poprzez między innymi:

- przyznawanie i wypłaty różnorodnych świadczeń pieniężnych – dofinansowań, zapomóg pożyczek ekonomicznych na usamodzielnienie, zasiłków rodzinnych, opiekuńczych i wychowawczych oraz innych świadczeń socjalnych,
- świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- organizowanie i prowadzenie poradnictwa specjalistycznego,
- opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej

opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,

- udzielanie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym, w tym osobom bezdomnym,
- udzielanie zasiłków celowych na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym i innym nie mającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- sprawianie pogrzebów, w tym osobom bezdomnym
- przyznawanie pomocy w naturze,
- prace socjalne,
- prowadzenie dożywianie dzieci.

Realizuje również zadania wynikające z przepisów prawa z zakresu osłony socjalnej i polityki społecznej, w tym prorodzinnej.

Edukacja i sport

W roku 2021, w sołectwie funkcjonowała jedna publiczna placówka oświatowa - Szkoła Podstawowa w Ryszkowej Woli w której w 8 oddziałach kształcą się 50 uczniów, oraz niepubliczne przedszkole, Kompetentne Przedszkolanki, do którego w roku 2021 uczęszczało 14 dzieci.

Na terenie sołectwa funkcjonuje jeden klub sportowy - Ludowy Klub Sportowy w Ryszkowej Woli, dysponujący własnym boiskiem, przy którym wybudowano plac zabaw dla najmłodszych mieszkańców.

Ochrona zdrowia

Na terenie Ryszkowej Woli brak jest placówek opieki zdrowotnej. Podstawowe potrzeby mieszkańców miejscowości zapewniają zasoby gminne.

Na terenie Gminy Wiązownica opiekę zdrowotną mieszkańcom zapewniają 5 podmiotów ochrony zdrowia:

- Gminny Ośrodek Zdrowia w Wiązownicy, Przychodnia Opieki Zdrowotnej „Zdrowie” w Wiązownicy,
- Centrum Medyczne DANFARMMED Sp z o.o.,
- Wiejski Ośrodek Zdrowia, NZOZ VELOMED Szówsko,
- Centrum Opieki Medycznej w Radawie,
- Centrum Opieki Medycznej w Zapałowie,

Placówki świadczące opiekę zdrowotną na terenie Gminy Wiązownica, realizują działania w zakresie kompetencji lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, zapewniają opiekę stomatologiczną, opiekę w zakresie pielęgniarstwa środowiskowo-rodzinnego i szkolno-wychowawczego, a także realizują szczepienia ochronne i prowadzą działania profilaktyczne. W miejscowości Wiązownica funkcjonują 2 apteki, a w miejscowości Zapałów - punkt apteczny.

Bezpieczeństwo publiczne

W Ryszkowej Woli działa Ochotnicza Straż Pożarna. Za bezpieczeństwo na terenie gminy odpowiada Komenda Powiatowa Policji w Jarosławiu oraz znajdujący się w jej strukturach organizacyjnych Posterunek Policji w Wiązownicy.

Przez miejscowość przebiega ruchliwa droga wojewódzka nr 865 relacji Jarosław-Bełżec, na której w latach 2010-2021 odnotowano 8 wypadków komunikacyjnych.

Dziedzictwo kulturowe

Obszar gminy Wiązownica naznaczony jest śladami wielowiekowego dziedzictwa kultury materialnej jak również duchowej. Na kształt tego dziedzictwa decydujący wpływ miały zachodzące procesy historyczne, a w ostatnich wiekach przede wszystkim współistnienie różnych grup etnicznych: polskiej, ukraińskiej i żydowskiej.

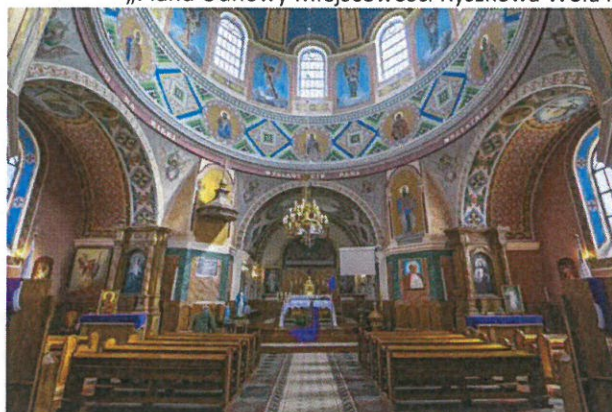
Na terenie Gminy istnieją pozostałości i świadectwa trudnej i pełnej ludzkich dramatów historii współżycia dwóch grup etnicznych, polskiej i ukraińskiej w czasie oraz po zakończeniu II wojny światowej.

W gminie Wiązownica, jako instytucje kultury funkcjonuje Gminne Centrum Kultury w Wiązownicy, Domy Kultury oraz funkcjonująca przy nich Gminna Biblioteka Publiczna w Wiązownicy. Na terenie sołectwa Ryszkowa Wola funkcjonuje Świetlica Wiejska ulokowana w budynku OSP, dysponująca salą widowiskową. Przy Świetlicy działa Koło Gospodyń Wiejskich Aktywni Ryszkowa Wola oraz zespół folklorystyczny.

Według danych Narodowego Instytutu Dziedzictwa, na obszarze wsi Ryszkowa Wola znajdują się 3 zabytkowe obiekty wpisane do rejestru zabytków;

- cerkiew z 1896 roku, obecnie kościół parafii Rzymsko-katolickiej,
- dzwonnica z 1896 roku przy cerkwi,
- cmentarz z okresu I wojny światowej w Ryszkowej Woli. Spoczywają tutaj żołnierze austrowęgierscy, niemieccy i rosyjscy polegli w 1915 roku. Na cmentarzu znajduje się 25 mogił zbiorowych i 270 indywidualnych w formie ziemnych wałów. Na grobach ustawione są betonowe cokoliki z charakterystycznymi dla cmentarzy z tego terenu tabliczkami ceramicznymi. Nie wiadomo ilu dokładnie żołnierzy pochowano na tym cmentarzu, na podstawie zachowanych tabliczek można jedynie określić, że 170 z nich zidentyfikowano.

Zdjęcie 2 wnętrze dawnej cerkwi, dzisiaj kościoła parafialnego w Ryszkowej Woli

Źródło:

www.jaroslowski.pl

Zdjęcie 3 cmentarz z okresu I wojny światowej

Źródło: mnp.rzeszow.gov.pl

2.6 Sfera gospodarcza

We wsi Ryszkowa Wola w roku 2021 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 47 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 35 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (stanowi to 5,4 % wszystkich podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy Wiązownica). W tymże roku zarejestrowano 5 nowych podmiotów, a 0 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2021 najczęściej (8) podmiotów zarejestrowano w roku 2014, a najmniej (0) w roku 2015. W tym samym okresie najczęściej (6) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2011 roku, najmniej (0) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2021 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną we wsi Ryszkowa Wola najczęściej (3) jest stanowiących spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych

---

Plan odnowy miejscowości Ryszkowa Wola

13

pracowników można stwierdzić, że najwięcej (46) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 4,3% (2) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 34,0% (16) podmiotów, a 61,7% (29) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą we wsi Ryszkowa Wola najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Budownictwo (28.6%) oraz Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (20.0%).

2.7 Infrastruktura komunalna i techniczna

Budownictwo

W latach 2017 - 2021 na terenie sołectwa Ryszkowa Wola oddano łącznie do użytkowania 12 mieszkań. Podstawowe informacje przedstawione w poniższej tabeli dotyczą budynków mieszkalnych i mieszkań oddanych do użytkowania w latach 2016 – 2021. Przedstawione dane o mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych oraz rozbudowywanych.

Tabela 1 Budownictwo mieszkaniowe w latach 2016 – 2020*)

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2017	2018	2019	2020	2021
Budynki mieszkalne jednorodzinne nowe						
Oddane mieszkania ogółem	szt.	2	0	3	3	4
Ilość izb ogółem	szt.	13	0	17	17	21
Powierzchnia użytkowa ogółem	m ²	256	0	485	370	498

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Infrastruktura techniczna

Sieć wodociągowa

Pod względem ilości osób korzystających z sieci wodociągowej, gmina Wiązownica wypada bardzo dobrze na tle pozostałych gmin powiatu jarosławskiego, dla którego średnia wynosi 93,0% mieszkańców korzystających z sieci w stosunku do ogółu ludności. Największa wartość w tej kwestii występuje w gminie wiejskiej Jarosław oraz gminie miejskiej Radymno gdzie wartość osiąga 99,9% ogółu mieszkańców, natomiast gmina Wiązownica z 97,7% znajduje się na trzecim miejscu w powiecie.

Sieć kanalizacyjna

Bołączką wszystkich miejscowości gminy Wiązownica jest stosunkowo krótka sieć kanalizacyjna. Duża część gminy nieposiadająca zbiorczej sieci kanalizacyjnej posiada zbiorniki typu „szambo” które opróżniane są przez podmioty posiadające koncesję Wójta Gminy Wiązownica. Część szamb o wadliwej konstrukcji przyczynia się do skażenia środowiska naturalnego i zagraża wodom gruntowym. Podmioty które posiadają koncesję Wójta posiadają

Plan odnowy miejscowości Ryszkowa Wola

również umowy z Gminnym Zakładem Gospodarki Komunalnej w Wiązownicy na zrzucanie pompowanych ścieków z osadników „szambo” na oczyszczalnię ścieków w Wiązownicy.

W 2020 roku zgodnie z danymi GUS, z sieci kanalizacyjnej korzystało 7 650 mieszkańców gminy Wiązownica, tj. 65,1 % ogółu ludności, z kolei do sieci kanalizacyjnej podłączonych było 50,0 % budynków mieszkalnych. W powiecie jarosławskim, gmina Wiązownica pod względem ilości osób korzystających z sieci kanalizacyjnej znajduje się na dziewiątym miejscu, poniżej średniej dla powiatu jarosławskiego która wynosi 73,9%.

Sieć gazowa

Gmina Wiązownica zajmowała w 2020r. wg danych GUS, ósme miejsce w powiecie pod względem gazyfikacji, z wynikiem poniżej średniej dla poziom gazyfikacji w powiecie jarosławskim który jest na poziomie 75,0 %, natomiast całego województwa podkarpackiego – 72,7 %.

Gospodarka odpadami

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 poz. 888 z póź. zm.), utrzymanie czystości i porządku, a w tym kwestie związane z gospodarką odpadami komunalnymi na terenie gminy, należą do zadań własnych gminy. Gmina jest zobowiązana do zorganizowania, odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych zebranych w nieruchomościach położonych na jej terenie.

Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Wiązownica, właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku na własnym terenie między innymi poprzez zbieranie segregowanych odpadów komunalnych, a następnie przekazywanie ich w terminach wyznaczonych harmonogramem w pojemnikach lub workach w odpowiednim kolorze, oznakowanych kartką z nazwą miejscowości, ulicą inr domu. Odbiór odpadów odbywa się zgodnie z harmonogram odbierania ww. odpadów od właścicieli.

W 2021 roku odbiorcą odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, wyłonionym w drodze zamówienia publicznego zostało Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Jarosławiu Sp. z o.o. Poza wyżej wskazanymi odpadami do PSZOK można było dostarczać we własnym zakresie odpady w postaci zużytego sprzętu, elektrośmieci, dużych gabarytów itp.

2.8 Turystyka i rekreacja

Ryszkowa Wola nie posiada infrastruktury turystycznej, a infrastruktura rekreacyjna jest skromna, ograniczająca się do boiska Ludowego Klubu sportowego oraz istniejącego obok niego placu zabaw dla dzieci. Oba obiekty wymagają odnowienia i rozbudowy aby w pełni satysfakcjonująco mogły pełnić swoją funkcję dla mieszkańców sołectwa.

2.9 Transport i komunikacja

Przez sołectwo Ryszkowa Wola przebiegają:

Droga wojewódzka:

- nr 865 Jarosław –Bełzec,

Drogi powiatowe:

- Droga nr 1711R: Ryszkowa Wola- Bobrówka-Laszki (km 7,709),
- Droga nr 1712R: Ryszkowa Wola – Korzenica (km 7,355)

Drogi gminne:

- Manasterz – Radawa-Cetula-Ryszkowa Wola,

- Ryszkowa W.-Pochodaje-Surmaczówka,
- Ryszkowa Wola-Zapałów,
- Ryszkowa Wola – Chodanie.

Potrzeby mieszkańców gminy Wiązownica w zakresie komunikacji zbiorowej zabezpieczane są przez Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej i prywatnych przewoźników, obsługujących mieszkańców poszczególnych miejscowości oraz przyjezdnych oraz zapewniających ich połączenie z innymi miejscowościami na trasach w kierunku Lublina, Rzeszowa, Przemysła i Warszawy.

Przez Ryszkowa Wolę przebiegają dwie linie komunikacji gminnej;

- Nr 1 – Surmaczówka- Szówsko,
- Nr 5 – Wólka Zapałowska-Szówsko.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

Plan Odnowy Miejscowości Ryszkowa Wola określa drogę do wyznaczonego celu, jakim jest poprawa warunków życia w sołectwie oraz zachowanie wysokich walorów przyrodniczych oraz zapobieganie degradacji środowiska naturalnego. Służy jej rozwojowi poprzez uporządkowanie działań podejmowanych przez różne grupy społeczności lokalnej. Ma charakter integracyjny w stosunku do mieszkańców, organizacji pozarządowych oraz Urzędu Gminy.

W toku prac nad strategią rozwój wsi zrealizowano następujące zadania:

- Przeprowadzono analizę zasobów, która uświadomiła nam co mamy, czym dysponujemy i jakie znaczenie mają te dobra dla dalszego rozwoju naszej społeczności,
- Przeprowadzono analizę SWOT dla wsi, która określa jej mocne i słabe strony, występujące szanse i zagrożenia dla jej rozwoju,
- Sformułowano wizję opisową wsi,
- Zaproponowano listę kluczowych zadań do realizacji w horyzoncie krótkoterminowym.

ANALIZA ZASOBÓW

Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Należy zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś).

3.1 Mocne strony:

- Dobra komunikacja poprzez drogę wojewódzką nr 865,
- Brak terenów zalewowych bądź zagrożonych suszą rolnicza,
- Naturalne środowisko przyrodnicze stanowiące otoczenie miejscowości, wraz z tworzącą je fauną i florą leśną,
- Tereny miejscowości nie wchodzą w skład obszarów chronionych, ograniczających inwestycje,

3.2 Słabe strony:

- Słabo rozwinięta sieć kanalizacyjna,
- Brak chodników i ścieżek rowerowych,
- Zły stan dróg w miejscowości,

- Brak infrastruktury sportowo-rekreacyjnej,
- Skromna oferta sportowa i rekreacyjna dla mieszkańców.
- Słabe zaplecze hotelowo-gastronomiczne,
- Brak miejsc pracy,
- Rozdrobnienie gospodarstw a wraz a tym mała opłacalność produkcji rolnej,

3.3 Szanse:

- możliwość pozyskania środków zewnętrznych na rozwój miejscowości,
- rozbudowa sieci kanalizacyjnej poprawiającej jakość życia mieszkańców, i stan środowiska naturalnego,
- stworzenie miejsc pracy dla mieszkańców poprzez przyciągnięcie inwestorów,
- zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców poprzez rozbudowę dróg o ciągi pieszo-rowerowe,
- rozwój infrastruktury agroturystycznej i gastronomicznej,
- rozwój infrastruktury turystycznej poprzez wytyczenie nowych szlaków pieszych i rowerowych,
- rozwój ekologicznych źródeł energii oraz termomodernizacja budynków.

3.4 Zagrożenia:

- niszczenie i skażenie środowiska naturalnego,
- odpływ młodych ludzi w poszukiwaniu pracy,
- rosnące bezrobocie,
- pogłębiająca się bieda mieszkańców,
- brak wystarczających środków własnych na współfinansowanie projektów,
- brak zainteresowania terenem przez inwestorów krajowych i zagranicznych.

WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI

Ryszkowa Wola to niewielka miejscowość, w której mieszkańcy aktywnie uczestniczą w życiu społecznym, interesując się rozwojem swojej miejscowości.

Poprzez pomoc ze środków Unii Europejskiej chcemy spełnić nasze marzenia związane z polepszeniem warunków życiowych mieszkańców i odwiedzających nas. Chcemy być postrzegani jako to miejscowość dbająca o zachowanie naturalnych, walorów przyrodniczych, miejsce wartego zobaczenia krajobrazu i aktywnego wypoczynku.

CELE STRATEGII DZIAŁANIA

Mając na uwadze mocne i słabe strony miejscowości Ryszkowej Woli, oraz wizję rozwoju wsi przyjęto następujące cele strategiczne, które są gwarancją realizacji zadań zmierzających do spełnienia wyznaczonych celów:

Cel strategiczny I: rozbudowa sieci kanalizacyjnej,

Cel strategiczny II: budowa ciągów pieszo-rowerowych wzdłuż dróg przebiegających przez miejscowość,

Cel strategiczny III: Odnowienie i rozbudowa istniejącej bazy sportowo-rekreacyjnej w postaci boiska Ludowego Klubu Sportowego oraz znajdującego się przy nim placu zabaw dla dzieci,

Cel strategiczny IV: Pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych,

SYSTEM WDRAŻANIA I MONITORINGU

Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Ryszkowa Wola, został rozpoczęty uchwaleniem go na Zebraniu Wiejskim, a następnie na wprowadzenie w życie uchwałą Rady Gminy w Wiązownicy. Odpowiedzialnym za jego realizację będzie Wójt Gminy Wiązownica.

Prace nad Planem od samego początku poddawane są pełnej kontroli mieszkańców Ryszkowej Woli. Jest to dla nich źródło informacji na temat zaplanowanego projektu-Plan Odnowy Miejscowości Ryszkowa Wola na lata 2022-2029 zadań i inwestycji, a także o postępach prowadzonych prac. Monitorowanie przedsięwzięcia – czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych. W monitoringu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Gminy Wiązownica zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości.

Monitorowanie odbywać się będzie w formie bezpośredniej, polegającej na dokonywaniu wizji lokalnej i sprawdzaniu rzeczywistego stanu realizacji działań oraz pośredniej – sprawozdawczej, polegającej na analizowaniu materiałów i statystyk.

Przewodniczący Rady Gminy
Wiązownica
Krzysztof Socala

z dnia 10 listopada 2022 r.

w sprawie przeprowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych i konserwacyjnych pomnika przyrody

Na podstawie art. 7 ust. 1, pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.) oraz art. 45 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.), Rada Gminy uchwala co następuje:

§ 1. Uzgadnia się przeprowadzenie zabiegów pielęgnacyjnych i konserwacyjnych na osiemdziesięciu trzech drzewach w gatunku lipa drobnolistna (*Tilia cordata* L.) rosnących na działkach o numerach ewidencyjnych gruntu: 103 i 98 położonych w miejscowości Wiązownica. Lipy wchodzą w skład pomnika przyrody – Alei lipowej powołanej Decyzją Wojewody Przemyskiego z dnia 25 lipca 1977 r. Nr RLS-op-7141-32/77.

§ 2. Zakres uzgodnień o którym mowa w § 1 obejmuje:

1. usunięciu martwych, chorych, połamanych i ocierających się gałęzi i konarów drzew oraz dzikich odrostów;

2. zabiegi polegające na rozluźnieniu zagęszczonej korony w celu poprawy lepszego wykorzystania przez drzewo światła oraz lepszego przewietrzenia korony, a tym samym do poprawy warunków życia i rozwoju drzewa;

3. zastosowanie odpowiednich wiązań elastycznych typu Cobra zapobiegających rozerwaniu konarów.

§ 3. Zabiegi pielęgnacyjne na poszczególnych pomnikach przyrody należy przeprowadzić przy spełnieniu następujących warunków:

1. Prace w koronie drzew winny zostać przeprowadzone przez firmę specjalistyczną, posiadającą uprawnienia do pielęgnacji drzew o charakterze pomnikowym pod kierunkiem inspektora nadzoru ds. terenów zielonych lub osobę posiadającą uprawnienia do pielęgnacji drzew o charakterze pomnikowym;

2. Wykonane prace nie mogą spowodować utraty walorów przyrodniczych pomnika przyrody oraz zniszczenia gatunków chronionych występujących w jego obrębie.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wiązownica.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.

Przewodniczący Rady Gminy
Wiązownica

Krzysztof Socala

z dnia 10 listopada 2022 r.

w sprawie zwiększenia dotacji na prace remontowe przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków pod nr A-543 dla Parafii Rzymskokatolickiej pod wezwaniem Świętych Piotra i Pawła w Ryszkowej Woli

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 poz.559) art. 81 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 poz.840) i w związku z § 6 Uchwały Nr XLIV/336/10 Rady Gminy Wiązownica z dnia 14 stycznia 2010 r. w sprawie zasad i trybu udzielania oraz rozliczania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 18, poz. 445 z 15 marca 2010 r.), oraz Uchwały NR XLIII/318/2022 z dnia 28 stycznia 2022 r i Uchwały zmieniającej NR XLIV/330/2022 z dnia 24 lutego 2022 r ; Rada Gminy w Wiązownicy uchwała, co następuje :

§ 1. Zwiększa się dotację celową dla Parafii Rzymskokatolickiej pod wezwaniem Świętych Piotra i Pawła w Ryszkowej Woli w 2022 r na dofinansowanie kosztów prac budowlanych obejmujących zatrzymanie degradacji oraz poprawę stanu zabytkowego kościoła, cerkwi, poprzez wykonanie prac renowacyjnych na elewacji kościoła (oprócz kopuły głównej) oraz remontu instalacji odgromowej na zabytkowym budynku kościoła wpisanym do rejestru zabytków pod nr. A 543, w kwocie **10 000 zł** zgodnie z uchwałą Nr XLIV/336/10 Rady Gminy Wiązownica z dnia 14 stycznia 2010 r. w sprawie zasad i trybu udzielania oraz rozliczania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.

§ 2. 1. Przeznaczenie i zasady rozliczenia środków, o których mowa w §1 zostaną określone w aneksie do umowy nr A/13/9/2022 z dnia 14 lutego 2022 r zawartej pomiędzy Gminą Wiązownica a Parafią Rzymskokatolicką pod wezwaniem Świętych Piotra i Pawła w Ryszkowej Woli.

§ 3. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wiązownica.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy Wiązownica

Krzysztof Socala